

Crisisnullen

Ook ik kan er niet omheen. Het zijn spannende tijden. De hypotheekcrisis grijpt wereldwijd om zich heen met onverwachts dramatische gevolgen voor spaartegoeden, werkgelegenheid en economie. De gebeurtenissen zijn niet alleen spannend, maar ook ongelofelijk. Wie had kunnen denken dat een financiële ramp zich op deze schaal kan voordoen? Ondanks financiële injecties met ontelbare nullen dreigt een totale crash van het financiële en economische gebouw. De gebeurtenissen lijken zich buiten menselijke invloed om te voltrekken. Wat eenmaal in gang is gezet, lijkt – als ware het een natuurgebeuren - niet meer te keren. Toch ligt de oorzaak in *menselijke* factoren. Ook de oplossing is daarom mensenwerk.

Verleid door premies met vele nullen, zet het financiële management ethisch handelen aan de zijlijn. Gedreven door hebzucht, bouwen zij ondoorzichtige constructies met ‘producten’ die steeds meer op zeepbellen gaan lijken. Wij zagen dit eerder in de ICT- sector en onlangs nog bij de woekerpolissen.

De gewone man is de klos. Niets menselijks is hem vreemd. De schitterende kleuren van de zeepbel lokken kleine investeerders en spaarders voor een ‘pondje’ meer. *Zij* zetten de ratio aan de kant en laten zich in hun financiële beslissingen leiden door emoties, hoop en vertrouwen. Leken mogen toch rekenen op heldere eerlijke voorlichting van deskundigen. Niet dus. En zo blijkt onze gehele financiële systeem op het drijfzand van hebzucht én misbruik van vertrouwen gebouwd te zijn.

Niet iedereen ligt hiervan wakker. Wie vanwege een dodelijke ziekte niet weet hoe lang hij nog zal leven, is met andere dingen bezig. Gezondheid en geluk zijn belangrijker waarden in het leven dan geld. Toch beseft iedereen dat overheidsvoorzieningen niet zonder geld tot stand kunnen komen. Dat blijkt voortdurend. Al vóór de financiële crisis was er geld te weinig, voor de politie, voor het onderwijs, voor... ja voor alles, en ook voor de gezondheidszorg. Onze gezondheidszorg staat onder grote druk en dat blijkt op vele fronten. Ook hier dreigt de zaak vast te lopen.

De wachtlijsten voor de verschillende schakels in het medische circuit zijn erg lang. Vanaf het moment van signaleren van een klacht door de patiënt, via de consultatie van de huisarts en de verwijzing naar een specialist tot aan daadwerkelijke hulp, gaan er zomaar maanden voorbij. Indien er niets ernstigs aan de hand is, is die periode van onzekerheid voor de patiënt onprettig, maar achteraf - vanwege het positieve resultaat - minder problematisch. Voor wie ernstig ziek blijkt te zijn, gaat kostbare tijd verloren. Ook het bestaan van die wachtlijsten lijkt een onvermijdelijk natuurgebeuren. Ons wordt voorgehouden, dat het niet anders kan. De financiële middelen zijn beperkt.

Ik heb mijn twijfels. Hoe kan het zijn, dat in een land als Griekenland dat hele proces van diagnosticeren binnen één week verloopt? Wachtlijsten bestaan hier niet. Iedereen kan zonder verwijzing of afspraak direct terecht bij de huisarts, specialist en centra voor diagnostisch onderzoek. Toch is, anders dan wij misschien denken, de medische zorg in Griekenland van hoge kwaliteit en, niet duurder dan in Nederland.

Van de financiële crisis via de zorgcrisis naar een persoonlijke crisis is maar een kleine stap. Ook hier gaat het ten slotte toch om geld. Twee voorbeelden op het niveau van het individu.

Zo hoor ik van de wanhoop van een mevrouw die vanwege haar allergie voor reguliere geneesmiddelen volledig is aangewezen op ‘dure niet vergoede medicijnen’. De aftrek van kosten voor de belasting wordt volgend jaar afgeschaft. Hoe moet zij verder?

Het kan nog wranger. Het is toch ongelofelijk dat een nierpatiënt die zelf een passende donor heeft gevonden, nog een jaarlang op een wachtlijst wordt gezet voordat de transplantatie plaatsvindt. Gebrek aan geld?

Dat vind ik pas echte crisis, en dan vliegen de miljarden met vele nullen je opeens om de oren... Waar blijven de nullen voor de gezondheidszorg? Zo'n injectie vraagt om een morele keuze *van* mensen, *voor* mensen die daarop vertrouwen. Wederom mensenwerk dus.